

2026

83

Döviz Dönüşüm Desteği Uygulama Talimatı Yayınlanmıştır

Hatırlanacağı üzere; 26.01.2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)"in 4 üncü maddesi kapsamında, firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin banka aracılığıyla Merkez Bankasına satışı sırasında, Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması şartıyla, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın % 2'si kadar döviz dönüşüm desteği verilmektedir.

Yine hatırlanacağı ve [73 sayılı sirkülerimizde](#) duyurduğumuz üzere; Yukarıda kısaca özetlediğimiz düzenleme ile ilgili olarak 1 Ağustos 2026 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan [bu bağlantıdan](#) ulaşılabilecek olan *Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11)* ile; **Bir yandan döviz dönüşüm desteğine ilişkin kurallar 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmek üzere büyük ölçüde değiştirilir iken diğer yandan ise 31 Temmuz 2026 tarihine sona eren % 3 prim oranının uygulama üresi 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılmaktadır.**

Sözü geçen Tebliğle; döviz dönüşüm desteği uygulamasında yapılan en önemli iki kural değişikliği şu şekilde olmuştur:

- Destekten yararlanmanın ön koşulu olan döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılır iken, bunun yerine Merkez Bankasınca belirlenecek döviz pozisyonu oranının aşılması koşulu getirilmektedir
- Merkez Bankası, firmaların döviz dönüşüm desteği kapsamında satabileceği döviz tutarlarına veya alabileceği destek tutarlarına üst limitler getirebilecektir.
- Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım halinde uygulanacak yaptırımlar net bir şekilde belirlenmiştir

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi (bundan sonra kısaca döviz dönüşüm desteği olarak ifade edilecektir) konusunda yukarıda bahsi geçen köklü değişikliklere ilişkin olarak TCMB'ye usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda TCMB tarafından 1 Ekim 2026 tarihinde [bu bağlantıdan](#) ulaşılabilecek olan **Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ İlişkin Uygulama Talimatı** yayınlanmıştır. Talimat ile 1 Ekim 2026 itibaren geçerli olmak üzere belirlenen usul ve esaslar arasında öne çıkan hususları şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Döviz pozisyon oranı %10'u aşan firmalar destekten yararlanamayacaklardır.

- Döviz satış limiti, firma kârlılığı + 12 aylık işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarı ile sınırlandırılmaktadır.
- Yararlanılabilecek azami destek tutarı her bir takvim yılı için 100 milyon TL olarak belirlenmiştir. 2026 yılının son üç aylık (1 Ekim – 31 Aralık) dönemi için en fazla 25 Milyon TL destekten yararlanılabilecektir.
- Aracılık hizmeti veren firmalar, yalnızca aracılık hizmetlerinden hak ettikleri dövizler için destekten yararlanabilecektir.
- Destek yararlanabilmesi için SMMM/YMM onaylı Döviz Pozisyonu Bildirim Formu (Ek-C) zorunlu hale getirilmiştir. Bu Form 15 gün geçerli olacaktır.

Talimat'da yapılan açıklamalar aşağıda özetlenmiştir.

1) Önemli Kavramlar ve Kısaltmalar

- a) **Aracı banka:** Döviz dönüşüm desteği işlemlerine aracılık eden 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar.
- b) **Aracı ihracatçı:** Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında ihracat faaliyeti yapan Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ile diğer aracı ihracatçılar.
- c) **Cari oran:** 2023/5 sayılı Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğde belirlenen döviz dönüşüm desteği oranıdır.
- d) **Döviz dönüşüm desteği:** Yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankasına satışını gerçekleştiren firmalara bu Uygulama Talimatı kapsamında Merkez Bankasınca sağlanacak destektir.
- e) **Döviz Pozisyonu Bildirim Formu:** Talimat Ek: C'de yer alan Döviz Pozisyonu Bildirim Formudur.
- f) **Döviz pozisyonu oranı:** Döviz Pozisyonu Bildirim Formunda yer alan formüle göre hesaplanan oranı,
- ğ) **Firma kontrolü:** Sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde, doğrudan veya dolaylı olarak, bir firmada asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olma halini,
- h) **Firma satış limiti:** Firma kârlılığı ve işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarıdır.
- ı) **Firmalar:** Bankalar ve Merkez Bankasınca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiliği haiz firmaları,
- n) **Talep Formu:** Talimat Ek: B'de yer alan Döviz Dönüşüm Desteği Talep Formunu,
- ö) **Yurt dışı kaynaklı döviz:** 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 2 nci maddesinin (j) bendinde tanımlanan tüm kıymetli madenlerin ihracından kaynaklananlar hariç olmak üzere firmaların;
- 1) Döviz cinsi ihracat gelirlerini,

2) Yabancılar yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinden yurda getirdikleri dövizlerini,

3) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yalnızca yurt dışına yaptıkları satışlardan elde ettikleri döviz gelirlerini ifade eder.

2) Döviz Dönüşüm Desteğinin Kapsamı ve İşleyişi

2.1. İşleme esas döviz cinsleri

Aracı bankalarca Merkez Bankasına satışı yapılacak döviz cinsleri **ABD doları, Euro ve İngiliz sterlinidir**. Merkez Bankasınca alım satıma konu olan diğer döviz cinsleri üzerinden yapılan işlemlere ilişkin döviz tutarları aracı banka tarafından ABD doları, Euro veya İngiliz sterlinine dönüştürülerek Merkez Bankasına satılır.

2.2. Döviz dönüşüm desteği sağlanması

Döviz dönüşüm desteğinden faydalanmak isteyen ihracatçı firmaların,

a) 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi kapsamında Merkez Bankasına satmakla yükümlü oldukları ihracat bedeli dövizlerinin, 18 Mayıs 2026 tarihli Görünmeyen İşlemler Genelgesinin 5 inci maddesi kapsamında döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizlerinin ve serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yalnızca yurt dışına yaptıkları satışlardan elde ettikleri dövizlerinin aracı banka kanalıyla Merkez Bankasına satışı sırasında talep formu ve döviz pozisyonu bildirim formunu aracı bankaya ibraz ederek döviz dönüşüm desteği talebinde bulunmaları,

b) İhracat Genelgesi kapsamında peşin ihracat bedeli olarak getirdikleri dövizlerinin Merkez Bankasına satışı sırasında, gümrük beyanname bilgisi bildirilmeden önce talep formu ile döviz dönüşüm desteği talebinde bulunmaları, döviz satışını takip eden 6 ay içerisinde en az Merkez Bankasına satılan döviz tutarında ve ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan gümrük beyanname bilgisi ile döviz pozisyonu bildirim formunu aracı bankaya bildirmeleri

kaydıyla, Merkez Bankasına satışının gerçekleştiği güne ait dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutara cari oran (%3) uygulanarak hesaplanan döviz dönüşüm desteği firmalara ödenmek üzere Merkez Bankasınca aracı bankaya aktarılır.

2.3. Döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aşan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamayacaklardır.

Döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aşan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamaz.

Döviz pozisyonu oranı, Uygulama Talimatının Ek: C bölümünde yer alan Döviz Pozisyonu Bildirim Formuna göre aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

Döviz Pozisyonu Oranı = Hazır Döviz Varlıkları Toplamı / Max (Net Satış Hasılatı, Aktif Toplamı)

Hazır döviz varlıkları toplamının aşağıdaki hesaplardan oluşmaktadır.

Kasa + Alınan Çekler + Bankalar - Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri + Diğer Hazır Değerler + Menkul Kıymetler + Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

Döviz pozisyonu bildirim formu, belge tarihinden itibaren 15 gün süreyle geçerli olup bu süre içinde aynı form kapsamında birden fazla işlem yapılabilir. Aracı bankalar, her bir döviz dönüşüm desteği başvurusu sırasında bu koşulların sağlandığını kontrol etmek zorundadırlar.

2.4. Firmanın limit kullanım dönemi içinde yararlanabileceği azami döviz dönüşüm desteği tutarı 100 Milyon Türk lirası ile sınırlıdır.

Firmanın limit kullanım dönemi (bir takvim yılı) içinde yararlanabileceği azami döviz dönüşüm desteği tutarı **100.000.000 (yüz milyon) Türk lirasıdır.**

1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan limit kullanım kısıt döneminde, firmaların yararlanabileceği azami döviz dönüşüm desteği tutarı **0,25** katsayısı ile çarpılarak uygulanır. Diğer bir anlatımla firmalar 2026 yılının son üç aylık döneminde en fazla 25 Milyon TL tutarında döviz dönüşüm desteğinden yararlanabileceklerdir. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde yararlanmış oldukları döviz dönüşüm desteği tutarları bu limit kapsamında dikkate alınmaz

2.5. Aracılı ihracat kapsamında döviz dönüşüm desteğinin tedarikçiye/imalatçıya ödenmesi.

Aracı ihracatçı tarafından yurda getirilen peşin ihracat bedeli olmayan dövizlerin aracı ihracatçılara ürün tedarik/imal eden firmalar adına satışı;

a) Aracı ihracatçı ve tedarikçi/imalatçı firmaların **Ek: E'**de yer alan Aracılı İhracat Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyannamenin,

b) Aracı ihracatçı ile tedarikçi/imalatçı firma arasında yapılmış aracılı ihracat sözleşmesinin,

c) Tedarikçi/İmalatçı firma ünvanının kayıtlı olduğu ilgili Gümrük Beyannameleri ve bu beyannameler kapsamındaki tedarikçi/imalata ilişkin ihraç kayıtlı mal faturalarının aracı bankaya ibrazı halinde yapılabilir.

Bu durumda, bu Uygulama Talimatı bakımından döviz satışının tedarikçi/imalatçı firmaca yapıldığı kabul edilir ve döviz dönüşüm desteği aracı bankaca doğrudan tedarikçi/ imalatçı firmanın hesabına aktarılır.

2.6. Yurda efektif olarak getirilen ihracat gelirleri için destekten yararlanılamaz

Yurt dışından efektif olarak getirilen;

a) Döviz kazandırıcı hizmet ihracatı,

b) Peşin ihracat kapsamında olan mal ihracatı

bedelleri için döviz dönüşüm desteği talepleri kabul edilmez.

Yurt dışından efektif olarak getirilen peşin ihracat kapsamında olmayan mal ihracatı bedellerinin satışında, döviz dönüşüm desteği talep edilebilmesi için **Nakit Beyan Formunu (NBF)** düzenlenmiş olması zorunludur.

NBF ile döviz dönüşüm desteğinden faydalanmak isteyen firmalar NBF’de ilgili mal ihracatına dayanak teşkil eden gümrük beyannamesi bilgilerine yer vererek, dövizlerini yalnızca gümrük beyannamesinin “Finansal ve Bankacılık Verileri” başlıklı 28 numaralı hanesinde yer alan banka aracılığıyla Merkez Bankasına satabilirler.

2.7. Döviz dönüşüm desteğinden yararlanılabilecek olan döviz satışları

2.7.1. İhracat, döviz kazandırıcı hizmet gelirleri ve serbest bölgeden yurt dışına yapılan satışlar yönünden yararlanma

Bu Uygulama Talimatı kapsamında;

a) Mal ihracatı bedelleri için, 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi uyarınca yalnızca “Bedel getirme ve/veya ihbar süresi içerisinde düzenlenmiştir.”, “İhtarname süresi içerisinde düzenlenmiştir.” veya “Ek süre içerisinde düzenlenmiştir.” açıklamaları belirtilen İhracat Bedeli Kabul Belgesine bağlanan dövizlerin,

b) Döviz kazandırıcı hizmet gelirleri için, kesin fatura tarihinden itibaren 180 gün içerisinde ilgili dövizlerin,

c) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışları için, Serbest Bölge İşlem Formuna göre yurt dışına gönderilmek üzere serbest bölgeden çıkış yapıldığına ilişkin ilgili idarenin onayladığı tarihten itibaren 180 gün içerisinde ilgili dövizlerin

Merkez Bankasına satılması halinde döviz dönüşüm desteğinden faydalanılabilir.

İhracat bedeli dövizler için gümrük beyannamesi, döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizler için fatura ve serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışlara ilişkin dövizler için Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylı Serbest Bölge İşlem Formu aracı bankaya ibraz edilmedikçe döviz dönüşüm desteğinden faydalanılamaz.

2.7.2. Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi ile de döviz dönüşüm desteğinden yararlanma

Bu Uygulama Talimatı kapsamında, firmalar **Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesini (ETGB)** ile de döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir. ETGB sunulan hallerde, firmalardan ETGB’nin aslına ek olarak 3 ay boyunca tek bir banka aracılığıyla ETGB’li işlem gerçekleştireceğine ilişkin olarak Ek: D’de yer alan ETGB Kapsamında Döviz Satışına İlişkin Beyanname alınır. Ayrıca, bu zaman diliminde işlemleri yapan aracı bankaca diğer aracı bankalardan işlem yapılmadığına dair en az bir defa teyit alınır.

2.7.3. Döviz kazandırıcı hizmetlere aracılık eden firmaların döviz dönüşüm desteğinden yararlanması

Döviz kazandırıcı hizmetlere aracılık eden firmalar, sadece verdikleri aracılık hizmetlerinden hak ettikleri dövizleri satarak döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir.

Verilen aracılık hizmetinin tutarı, yurt dışı yerleşğe hizmeti sunan firmadan alınacak muvafakatname ve aracı tarafından hizmetin sunulduğu yurt dışı yerleşğe kesilen faturadaki tutar ile yurt içinde hizmeti sunan firmanın aracıya kestiği fatura arasındaki fark dikkate alınarak tespit edilir.

2.7.4. Dahilde İşleme Rejimi kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinde döviz dönüşüm desteğinden yararlanması

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin döviz dönüşüm desteği ödemelerinde; aracı bankalar, ihracat işlemine konu bedelsiz ithalat bulunup bulunmadığını gümrük beyannameleri ile bu beyannamelere esas teşkil eden belgeler üzerinden kontrol eder.

Bu kapsamda, döviz dönüşüm desteğine esas döviz satış tutarının hesaplanmasında, ihracat bedelinden bedelsiz ithalat tutarı düşülerek bulunan tutar esas alınır. Bedelsiz ithalat tutarının ihracat bedeline eşit veya ihracat bedelinden fazla olması halinde döviz dönüşüm desteği ödenmez.

2.8. İhracat reeskont kredisi kullanan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamaz

İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatının Ek- 4 üncü maddelerine göre kredi kullanan firmalara, kredi vadesi boyunca döviz dönüşüm desteği sağlanmaz.

3) Firma Satış Limitleri

Firmaların bu Uygulama Talimatı kapsamında limit kullanım dönemi (bir takvim yılı) içerisinde Merkez Bankasına satabilecekleri toplam döviz tutarının Türk lirası karşılığı, söz konusu döneme ait firma satış limitini aşamaz. Bir limit kullanım döneminde kullanılmayan firma satış limiti, izleyen limit kullanım dönemine devredilmez.

Firma satış limiti, firma kârlılığı ile 12 aylık işgücü maliyeti verileri esas alınarak Merkez Bankasınca hesaplanır. Firmanın ilgili dönemde zarar etmesi halinde, katma değer tutarı hesaplamasında sadece işgücü maliyeti esas alınır.

Firma kârlılığının belirlenmesinde, firmalarca Gelir İdaresi Başkanlığına beyan edilen **faaliyet kârı** tutarı esas alınır.

İşgücü maliyeti, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ibraz edilen ve firmaların sigorta primi hesaplamalarına esas teşkil eden maaş/ücret ödemeleri ile çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik primi tutarları toplamından oluşur.

Örneğin Firmanın 2026 yılı;

- Faaliyet karı: 5 Milyon TL
- İşgücü maliyeti 25 Milyon TL

İse, 2027/Ocak-Haziran dönemi için firma döviz satış limiti 30 Milyon TL olacaktır. Diğer bir anlatımla döviz dönüşüm desteğinden yararlanabileceği max. döviz satış tutarı 30 Milyon TL olabilecektir. Bunun üzerindeki satışlar için döviz dönüşüm desteğinden yararlanılamayacaktır.

Firma satış limiti, Merkez Bankasınca yılda iki kere güncellenir. Güncellemelerin Ocak ve Temmuz ayları içerisinde yapılması esastır. Herhangi bir nedenle verilerin Ocak ve Temmuz aylarında temin edilememesi halinde güncelleme işlemi veri teminini müteakip yapılır. Hesaplanan firma satış limiti bu maddenin aşağıdaki faaliyet karına yönelik belirsizlik durumu saklı kalmak kaydıyla, bir sonraki limit güncelleme tarihine kadar kesinleşmiş kabul edilir.

Merkez Bankası, faaliyet kârı verisi bulunmaması veya faaliyet kârı verisinin firma satış limiti hesaplamasında esas alınmasını engelleyecek nitelikte olağandışı özellikler göstermesi halinde, firma satış limiti hesaplamasını yalnızca işgücü maliyeti üzerinden yapar. Döviz dönüşüm desteği talep eden firmalardan bu kapsamda olanlar, içinde bulunulan limit_kullanım dönemindeki firma satış limiti hesaplamasında kullanılan yıla ait mali verileri içeren **e-YMM tam tasdik raporuyla** faaliyet kârlarını aracı bankalara tevsik etmeleri halinde, e-YMM_tam tasdik raporunda tespit edilen faaliyet kârı tutarı Merkez Bankası'na firma satış limiti_hesaplamasına dahil edilir.

Firma satış limitinin güncellenmesi durumunda yeni limitin, firmanın ilgili limit kullanım döneminde Merkez Bankası'na sattığı toplam döviz tutarının altında kalması halinde, aradaki fark nedeniyle firmadan döviz dönüşüm desteği iadesi talep edilmez. Firma satış limitinin yukarı yönlü güncellenmesi sonucunda kullanılabilir firma satış limiti oluşması halinde ise firma, oluşan yeni firma satış limiti esas alınarak yeniden döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir.

Firma satış limitinin ilgili limit kullanım dönemi içerisinde tamamen kullanılmış olması veya güncelleme yapılması durumunda kullanılabilir firma satış limiti oluşmaması halinde, firma izleyen limit kullanım döneminin başlangıcına kadar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamaz.

Firma satış limitleri ile satışı yapılan toplam döviz tutarının firma satış limiti kapsamında kullanımına ilişkin kontroller Merkez Bankası'na yapılır. Firma satış limiti dahilinde firmanın her işlem için Merkez Bankası'na satabileceği döviz tutarı belirlenirken, döviz tutarının dönüşüm kuru (Merkez Bankası tarafından saat 11.00'de ilan edilen döviz alış kuru) üzerinden hesaplanan Türk lirası karşılığı dikkate alınır.

Herhangi bir nedenle döviz satışından sonra döviz dönüşüm desteğinden yararlanılamaması veya döviz dönüşüm desteğinin iade edilmesi halinde, söz konusu döviz satışı nedeniyle firma satış limitinden veya azami döviz dönüşüm desteğinden (yıllık 100 Milyon TL) düşülen tutarlar yeniden firma satış limitine veya azami döviz dönüşüm desteğine ilave edilmez.

Bu Uygulamanın yürürlük tarihi olan 1/10/2026 itibarıyla hesaplanacak firma satış limiti, **1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan kıst limit kullanım döneminde**, yalnızca bu döneme mahsus olmak üzere **0,25 katsayısı** ile çarpılarak uygulanır. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde satmış oldukları döviz tutarları kalan firma satış limiti hesaplamasında dikkate alınmaz.

4) Aracı Bankaların Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

(1) Aracı banka, SMMM veya YMM tarafından hazırlanmış ve SMMM / YMM ile firma tarafından onaylanmış döviz pozisyonu bildirim formunu alır ve nezdinde saklar.

Döviz pozisyonu bildirim formunun ekinde, formu onaylayan SMMM / YMM'nin bağlı bulunduğu meslek odasının çalışanlar listesine kayıtlı olduğunu gösteren "Faaliyet Belgesi" nin bulunması zorunludur.

(2) Aracı banka, firmanın kendi nezdindeki döviz varlıklarının forma doğru yansıtıldığını, formda bildirilen döviz pozisyonu oranının formdaki formüle uygun olarak hesaplandığını ve ibraz edilen faaliyet belgesinin geçerliliğini ve doğruluğunu kontrol eder.

(3) Merkez Bankasına satışı yapılacak dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti aracı bankalarca yapılır. Yurt dışından geldiği tevsik edilmeyen tutarlar için döviz dönüşüm desteği talepleri kabul edilmez.

(4) İhracat bedelinin firma hesabına geldiği tarih ile döviz dönüşüm desteğinden yararlanma talebinde bulunulan tarih arasındaki zaman diliminde, firmanın hesap bakiyesinin gelen ihracat bedelinin altına düşmediğine ve bakiyenin ihracat bedeli olmayan dövizler ile müsait hale getirilmediğine ilişkin tespit aracı bankaca yapılır. Bu tespitin yapılamadığı durumlarda döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(5) Tedarikçi/imalatçı ve aracı ihracatçı olarak bildirilen firmalar arasında, ihracat kapsamında bir tedarik/imalat ilişkisi bulunduğu, tespit edilir. Söz konusu ilişkinin tespit edilememesi halinde döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(6) Firmaların döviz kazandırıcı hizmet ihracatı kapsamındaki döviz dönüşüm desteği işlemlerinde, ibraz ettikleri faturalarda yer alan hizmetlerin firma tarafından yurt dışındaki alıcıya sunulduğu, tespit edilir. Bu tespitin yapılamadığı durumlarda döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(7) Merkez Bankasından döviz dönüşüm desteği talep edilecek işlemlerde, aracı banka kaynaklı olduğu ileri sürülen operasyonel hatalara yönelik düzeltme işlemlerinin Merkez Bankasınca kabul edilebilmesi için, hatanın işlem tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde tespit edilmiş olması ve aracı banka kayıtlarıyla tevsik edilmesi gerekir.

Firmalardan kaynaklanan hatalara yönelik düzeltme işlemleri Merkez Bankasınca kabul edilmez.

(8) Aracı bankalar, firmalara ödenen döviz dönüşüm desteği tutarının azami yüzde 1'i oranında komisyonu firmalardan tahsil edebilir.

5) Gerçeğe Aykırı Beyan ve Usulsüz Kullanım

(1) Firmaların döviz dönüşüm desteğinden usulsüz, amaca aykırı veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunularak faydalandığının tespiti halinde; ödenen döviz dönüşüm desteği tutarları, tespit tarihinde Merkez Bankası tarafından saat 11.00'de ilan edilen döviz alış kuru ile döviz dönüşüm desteği ödemesinde kullanılan dönüşüm kurundan yüksek olanla çarpılır. Çarpım sonucu elde edilen tutara, döviz satış tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz ile doğacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi tutarları eklenerek elde edilecek toplam tutar, aracı bankalarca firmalardan tahsil edilip Merkez Bankasına aktarılır.

(2) Haklarında gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım tespit yapılan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, tespit tarihinden itibaren kabul edilmez.

Bu firmaların, bir önceki paragraf uyarınca hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödendiği tarihten itibaren döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, ilk tespitte 1 yıl, sonraki tespitlerde 3 yıl boyunca kabul edilmez. Bu durumda ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmasına Merkez Bankasınca karar verilir.

Merkez Bankası'na firmanın birbiriyle bağlantılı olduğu değerlendirilen usulsüzlük tespitleri, yukarıda belirtilen sürelerin uygulanması bakımından tek bir tespit sayılır.

Firmaların, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan tespitler kapsamında faydalandığı toplam döviz dönüşüm desteği tutarının 100.000 (yüz bin) Türk lirasını aşmadığı durumlarda, hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödenmesi şartıyla yukarıda 1 veya 3 yıllık belirtilen süre kısıtları uygulanmaz.

(3) Birinci paragrafta hesaplanan tutarın ilgili firmaya ödenmesine kadar geçen süre boyunca,

a) İlgili firmanın kontrol ettiği firmaların,

b) İlgili firmayı kontrol eden firmaların,

c) İlgili firmayı kontrol eden gerçek ve tüzel kişilerin kontrol ettiği firmaların

döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım

talepleri kabul edilmez.

Firma kontrolü: Sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde, doğrudan veya dolaylı olarak, bir firmada asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olma halini ifade etmektedir.

6) TCMB İncelemesi ve Denetimi

(1) Merkez Bankası, döviz dönüşüm desteği yönünden şüpheli veya gerekli gördüğü firmaları incelemeye alabilir. Talep edilen bilgi ve belgeleri aracı bankaya veya Merkez Bankasına sunmayan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri, ilgili bilgi ve belgeler sunulup, inceleme tamamlanana kadar kabul edilmez.

(3) İnceleme sonucunda firmaların döviz dönüşüm desteğinden usulsüz, amaca aykırı veya

gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunularak faydalandığının tespiti halinde, tespit yapılan firmaların döviz dönüşüm desteği talebi kabul edilmez. İnceleme sonucunda herhangi bir tespit bulunmaması halinde, incelemenin sonuçlandırıldığı tarihten itibaren firmaların döviz dönüşüm desteği talebi kabul edilir.

7) Kıst Dönem (1 Ekim – 31 Aralık 2026) Hesaplamaları

7.1. firma satış limiti yönünden

Bu Uygulamanın yürürlük tarihi olan 1/10/2026 itibarıyla hesaplanacak **firma satış limiti**, 1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan limit kullanım döneminde, yalnızca bu döneme mahsus olmak üzere **0,25 katsayısı** ile çarpılarak uygulanır. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde satmış oldukları döviz tutarları kalan firma satış limiti hesaplamasında dikkate alınmaz.

(2) 1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan limit kullanım döneminde, bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen firmaların yararlanabileceği

azami döviz dönüşüm desteği tutarı 0,25 katsayısı ile çarpılarak uygulanır. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde yararlanmış oldukları döviz dönüşüm desteği tutarları bu limit kapsamında dikkate alınmaz.

7) Diğer Hususlar

7.1. Firma satış limitinin ve azami döviz dönüşüm desteğinin kontrolünde Vergi Kimlik Numarası (VKN) esas alınacaktır

Firma satış limitinin ve azami döviz dönüşüm desteğinin kontrolü ile kullanımının takibinde “İhracatçı Firma VKN” alanı esas alınır. Bu çerçevede, Ek: A bildirimlerinde;

- “İhracatçı Firma VKN” alanına döviz pozisyonu bildirim formu adına düzenlenen ve döviz dönüşüm desteğinden yararlanacak firmanın,
- “DTŞ VKN” alanına aracı ihracatçının,
- “Ana Ortak VKN” alanına ise varsa ana ortağın/ortakların vergi kimlik numarası yazılır.
- “Firma Adı” alanına ise “İhracatçı Firma VKN” alanında vergi kimlik numarası bulunan firmanın ünvanı yazılır.

7.2. İhracatın gerçekleşmemesi halinde destek geri ödenecektir

İhracatın firmanın kastı veya kusuru olmaksızın iptal olması halinde dahi, iptal olan ihracat bedeli üzerinden hesaplanan döviz dönüşüm desteği tutarı Merkez Bankasına iade edilir.

7.3. Mülga Uygulama Talimatının uygulanacağı durumlar

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği 1.10.2026 tarihinden önce firmalarca verilen döviz almama taahhütlerinin yerine getirilmemesi halinde, mülga 26/1/2023 tarihli “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı Uygulama Talimatı hükümleri uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği 1.10.2026 tarihinden önce Merkez Bankasına satışı gerçekleştirilen peşin bedellere ilişkin döviz dönüşüm desteği işlemlerinde, mülga 26/1/2023 tarihli Uygulama Talimatı hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği 1.10.2026 tarihinden önce mülga 26/1/2023 tarihli Uygulama Talimatı kapsamında döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlandıkları veya Merkez Bankasına ya da aracı bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulundukları tespit edilen firmaların, mülga Uygulama Talimatı uyarınca hesaplanan tutarın ödendiği tarihten itibaren 1 yıl sonra, döviz dönüşüm desteği ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri kabul edilir.

8) Yürürlük

Bu Uygulama Talimatı 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Abonelerimizin dikkatine sunarız.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

3.10.2026